

Asia: VN/6290/2025

## **Turvallisuutta ja uutta talouskasvua tietoverkoista -hanke (TUUTTI-hanke)**

### **Kysymykset**

**Mitkä teknologiset, taloudelliset, geopoliittiset ja muut yhteiskunnalliset muutokset ovat keskeisimpiä viestintäverkkojen kehityksen kannalta seuraavan kymmenen vuoden aikana?**

Palvelujenkäyttö on digitalisoitunut, mutta tietoliikenneyhteyksien laadullinen taso, luotettavuus ja saatavuus eivät vastaa kuluttajien käyttövaatimuksia koko Suomessa. Mobiiliyhteyksien koetaan heikentyneen erityisesti maaseutumaisilla alueilla eikä kiinteitä yhteyksiä ole kattavasti tarjolla. Myös kansainvälisesti tarkasteltuna Suomi on jäljessä kiinteiden tietoliikenneyhteyksien kehityksessä. Tämä vaikuttaa keskeisesti sekä Suomen mahdollisuuksiin innovatiivisen elinkeinoelämän kehittymismahdollisuuksien osalta kuin Suomen geopoliittisen ja turvallisuuden takaamisessa. Suomen on löydettävä resursseja sekä houkuteltava investoreita tämän takamatkan kiinnikuromiseen, ettei Suomi jää jälkeen muista valtioista ja alueista digitaalisen kehityksen osalta.

**Mitä konkreettisia tarpeita ja teemoja tulisi tarkastella entistä turvallisempien ja talouskasvua luovien viestintäverkkojen ja teknologian kehittämiseksi?**

Suomessa on luotettu pitkään mobiiliyhteyksien riittävän koko Suomen tarpeisiin. Muuttuneessa geopoliittisessa tilanteessa on havahduttu siihen, että mobiiliyhteydet ovat hyvin haavoittuvat erityisesti itärajan läheisyydessä. Kiinteiden yhteyksien saatavuus Itä-Suomen ja itärajan alueella ovat Suomen heikoimmat. Suomen tulisi osoittaa kansallista rahoitusta huoltovarmuuden ja turvallisuuden takaavien tietoliikenneyhteyksien rakentamiseen siten, että myös kriisiaikoina ne ovat hyödynnettävissä. Tämä vaatii myös verkkojen ylläpidon osalta määrätietoisuutta, osaamista ja pitkäjänteisyyttä. Kattavien ja kehittyvien tietoliikenneyhteyksien tarjoaminen ei voi olla pienten paikallistoimijoiden vastuulla.

**Mitä kehityksen esteitä, riskejä tai uhkia Suomessa ja Euroopassa on uusien digitalisaatioon nojaavien käyttökohteiden, liiketoiminnan ja sektoreiden kehitykselle sekä näitä tukevien investointien ja innovaatioiden syntymiselle?**

Kehityksen esteenä on valokuituverkkojen rakentamiselle osoitetun tuen määräaikaaisuus, sen hakemisen monimutkaisuus ja tuen vähäisyys tarpeeseen nähden. Tällä hetkellä valokuituyhteyksien rakentamiseen ei ole saatavissa rahoitusta Suomen valtiolta, vaan tuki tulee Euroopan Unionilta. Hankerahoitus on sidottu määräaikaisiin ohjelmakausiin. Suomen valtion tulisi luoda oma tukiohjelma sen varmistamiseksi, että Suomeen ei synny eri alueiden välillä digitaalista epätasa-

arvoa tai koko Suomen turvallisuutta heikentävää infravajetta. Tukiohjelman tulisi kohdentua alueille, joissa ei ole riittävän kattavaa kiinteiden yhteyksien peittoa. Tukiohjelma ei voi nojata kuntien omarahoitusosuuksien varaan, sillä taloudellinen tilanne on erityisesti maaseutumaaisissa kunnissa vaikea ja erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen kunnat ovat maantieteellisesti laajoja ja vaativat erityisiä resursseja rakentamisen edistämiseen. Tukiohjelman tulisi olla yhtenäinen koko Suomessa ja kohdella hakijoita tasapuolisesti kaikilla alueilla. On varmistuttava siitä, että tuella rakennettavat verkot ovat ammatillisessa ylläpidossa, jotta niiden käyttö on varmistettu kaikissa tilanteissa - myös mahdollisissa kriisitilanteissa erilaisten riskien varalta.

**Mitkä asiat vaikuttavat siihen, että Suomi on tulevaisuudessakin edistyksellinen maa turvallisten ja luotettavien viestintäverkkojen ja -teknologioiden käytössä?**

Suomi osoittaa valtiona kiinnostuksensa ja rahoitusta digitaalisen infrastruktuurin rakentumiseen koko maan alueelle sekä varmistaa, että kaikkia ja erityisesti julkisella tuella rakennettavia verkkoja ylläpidetään ammattimaisesti, niiden kehitykseen ja ajantasaisuuteen investoidaan ja niiden toimintakyky varmistetaan kasvavan tarpeen ja riskiskenaarioiden varalta.

Jaakkola Minna  
GlobalConnect Oy